

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas ielā 45, Rīgā, LV-1039 | Tālrunis 67097200 | Fakss 67097277 | E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

12.03.2015.

Nr.59
(prot. Nr.9,1.p.)

Par akciju sabiedrības „Augstsprieguma tīkls” elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu projekta pārrēķinu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2014.gada 23.decembrī saņēma akciju sabiedrības „Augstsprieguma tīkls”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003575567, juridiskā adrese: Dārziņciema iela 86, LV-1073 (turpmāk – AS „Augstsprieguma tīkls”), 2014.gada 23.decembra iesniegumu Nr.500310-17-601 par elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu projektu. 2015.gada 25.februārī Regulators saņēma AS „Augstsprieguma tīkls” 2015.gada 24.februāra iesniegumu Nr.500310-17-411 par papildu informāciju (turpmāk abi iesniegumi kopā – tarifu projekts).

Regulators konstatē

1. Viens no likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” (turpmāk – Likums) mērķiem ir nodrošināt iespēju saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi (cenās) atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām.
2. Likuma 5.pants noteic, ka sabiedriskos pakalpojumus regulē saskaņā ar Likumu izveidota sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas iestāde, kas darbojas neatkarīgi un patstāvīgi, izpildot Likumā noteiktās funkcijas, pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus, lai aizstāvētu lietotāju intereses un veicinātu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju attīstību saskaņā ar taisnīguma, atklātības, neitralitātes, vienlīdzības un proporcionalitātes principiem.
3. Likuma 20.pants noteic, ka tarifi nosakāmi tādā apmērā, lai lietotāju izdarītie tarifu maksājumi segtu ekonomiski pamatotas sabiedrisko pakalpojumu izmaksas un nodrošinātu sabiedrisko pakalpojumu rentabilitāti.
4. Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas kārtība noteikta Regulatora 2015.gada 26.februāra lēmumā Nr.1/6 „Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” (turpmāk – Metodika).
5. Likuma 19.panta otrā daļa noteic, ka Regulators izvērtē sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja iesniegto noteiktā kārtībā aprēķināto tarifu projektu un tarifu aprēķina projektā minēto

tarifus veidojošo izmaksu pamatojumu 90 dienu laikā pēc tā saņemšanas. Ja Regulators konstatē, ka tarifu projekts ir aprēķināts nepareizi vai tarifu aprēķina projektā minētās tarifus veidojošās izmaksas ir nepamatotas, Regulators 10 darbdienu laikā var uzdot sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam veikt tarifu projekta pārrēķinu vai noraidīt tarifu projektu.

6. Likuma 19.panta otrā prim daļa noteic, ka tarifu projekta pārrēķinu sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs veic Regulatora noteiktā termiņā, kas nevar būt īsāks par piecām darbdienu.
7. Likuma 19.panta trīspadsmitā daļa noteic, ka tarifu projekta pārrēķina termiņu un Regulatora pieprasītās papildu informācijas vai dokumentu iesniegšanas termiņu neieskaita šā panta otrajā daļā noteiktajā tarifu projekta izvērtēšanas termiņā.
8. Metodikas 7.punkts paredz, ja pārvadīto apjomu, patēriņa struktūras un citu rādītāju prognozes, kas izmantotas, apstiprinot esošos tarifus, atšķiras no faktiskajiem šo rādītāju lielumiem un tas ietekmē pārvades sistēmas operatora darbības neto apgrozījumu vai izmaksas, kas saistītas ar pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanu, pārvades sistēmas operators ņem vērā šīs atšķirības un nākamajā tarifu projektā par prognožu novirzes summu samazina vai palielina plānotos ieņēmumus un tam atbilstoši arī tarifus.
9. Metodikas 7.1. punkts paredz, ja pārvades sistēmas operatora faktiskā peļņa no pārvades pakalpojumu sniegšanas ir lielāka nekā spēkā esošo tarifu aprēķinā iekļautais plānotās peļņas apjoms, pārvades tarifu projekta aprēķinā izmaksu korekcijas apjomu nosaka tā, lai nākamajā periodā par pārsniegto plānotās peļņas apjomu samazinātu tarifu projektā iekļautās izmaksas. Ja korekcijas apjoms pārsniedz spēkā esošo tarifu aprēķinā iekļauto plānoto apgrozījuma rentabilitāti, korekciju veic pakāpeniski vairāku gadu laikā tā, lai tarifu aprēķinā iekļautais ikgadējais korekcijas apjoms nepārsniegtu attiecīgajam gadam plānoto apgrozījuma rentabilitāti.
10. Metodikas 7.2. punkts paredz, ja pārvades sistēmas operatora faktiskā peļņa no pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanas ir mazāka nekā 50% no spēkā esošo tarifu aprēķinā iekļautā plānotās peļņas apjoma, pārvades tarifu projekta aprēķinā izmaksu korekcijas apjomu nosaka tā, lai nākamajā periodā palielinātu tarifu projektā iekļautās izmaksas par starpību starp 50% no spēkā esošo tarifu aprēķinā iekļautā plānotās peļņas apjoma un pārvades sistēmas operatora faktiskās peļņas no pārvades pakalpojumu sniegšanas.
11. Spēkā esošie elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifi apstiprināti ar Regulatora 2012.gada 22.februāra lēmumu Nr.44 „Par akciju sabiedrības „Augstsprieguma tīkls” elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem” (Latvijas Vēstnesis, 2012, 44.nr.).
12. 2015.gada 3.marta darba sanāksmē Regulators atbilstoši Likuma 19.panta otrajā daļā noteiktajam konstatēja, ka atsevišķas tarifu projekta izmaksu pozīcijas, kurām ir būtiska ietekme uz tarifu aprēķinu, ir aprēķinātas nepareizi vai tās ir nepamatotas.
13. Izvērtējot tarifu projektu un tā veidojošo izmaksu pamatojumu, Regulators konstatē, ka 2014.gadā AS „Augstsprieguma tīkls” ieņēmumi pārsniedz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksas, salīdzinot ar spēkā esošo tarifu aprēķinu. Minētais saistīts ar mazākām par spēkā esošajos tarifiem plānotajām zudumu un tehnoloģiskā procesa izmaksām 2014.gadā.
14. Saskaņā ar Metodikas 18.punktu uz pārvades sistēmas regulēto aktīvu bāzi (turpmāk – RAB) attiecina tikai pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanai efektīvi izmantojamos aktīvus vai to daļu, RAB vērtības aprēķinos iekļaujot pamatlīdzekļu, nemateriālo ieguldījumu un krājumu iepriekšējā gada finanšu pārskata atlikušo vai bilances vērtību

gada beigās. Tarifu projektā RAB aprēķinā ir iekļautas aktīvu pozīcijas, kuru pamatojumu izvērtējot, var uzskatīt, ka RAB aprēķins nav veikts atbilstoši Metodikas 18.punkta prasībām.

15. Vienlaikus, izvērtējot tarifu projektu un tā veidojošo izmaksu pamatojumu, Regulators konstatēja, ka AS „Augstsprieguma tīkls” nav iesniegusi pamatojošo informāciju par pamatlīdzekļu nomas, personāla un pārējām izmaksām. Regulators 2015.gada 10.martā nosūtīja AS „Augstsprieguma tīkls” vēstuli Nr.1.-2.83/540, ar kuru atbilstoši Likuma 19.panta piektajai daļai uzdeva iesniegt pamatojošo informāciju par pamatlīdzekļu nomas, personāla un pārējām izmaksām. Informācijas iesniegšanas termiņš ir noteikts vienlaicīgi ar šā lēmuma uzdoto tarifu projekta pārrēķina veikšanu – 2015.gada 7.aprīlis.
16. Regulatora 2015.gada 12.marta padomes sēdē AS „Augstsprieguma tīkls” pilnvarotie pārstāvji sniedza skaidrojumu par iesniegto papildu informāciju un informēja, ka ir uzsākta papildu pieprasītās informācijas sagatavošana. Attiecībā uz izskatāmo lēmuma projektu AS „Augstsprieguma tīkls” pilnvarotie pārstāvji norādīja, ka jāņem vērā uzņēmumu ienākuma nodokļa iespaids uz spēkā esošajos tarifiem plānoto peļņu un korekcijas aprēķinu, kā arī jāvērtē, vai korekcija būtu iekļaujama pie konkrētas izmaksu pozīcijas vai tarifu projekta izmaksām kopumā.

Regulators secina

1. Izvērtējot tarifu projektu un tā veidojošo izmaksu pamatojumu, Regulators secina, ka saistībā ar mazākām par plānotajām zudumu un tehnoloģiskā procesa izmaksām 2014.gadā, salīdzinot ar spēkā esošo tarifu aprēķinu, AS „Augstsprieguma tīkls” ieņēmumi pārsniedz izmaksas. Atbilstoši Metodikas 7.punktā noteiktajam AS „Augstsprieguma tīkls” 2014.gadā radušies papildu ieņēmumi 2 337,1 tūkst. EUR apmērā ir izmantojami, lai tarifu projektā samazinātu zudumu un tehnoloģiskā procesa izmaksas 2015.gadā.
2. Lai nodrošinātu tarifu projekta aprēķinā izmantotā RAB vērtības aprēķina atbilstību Metodikas 18.punkta prasībām, AS „Augstsprieguma tīkls” ir nepieciešams pārrēķināt tarifu projektā iekļauto RAB vērtību atbilstoši AS „Augstsprieguma tīkls” 2014.gada 31.decembra bilances vērtībai, kā arī pārrēķināt tarifu projekta aprēķinā iekļauto nolietojumu un kapitāla atdevi.
3. Lai nodrošinātu tarifu projekta aprēķinā iekļautās peļņas atbilstību Metodikas 7.1.punkta prasībām, AS „Augstsprieguma tīkls” ir nepieciešams pārrēķināt uz tarifu projekta attiecināmo peļņu un iepriekšējo gadu izmaksu korekcijas apjomu.
4. Ņemot vērā ar tarifu ieņēmumiem sedzamo izmaksu izmaiņas, Regulators secina, ka tarifu projektā ir nepieciešams pārrēķināt korekciju par negūtajiem ieņēmumiem no 2015.gada janvāra līdz aprīlim.
5. Lai nodrošinātu objektīvu un savlaicīgu tarifu projekta izvērtēšanu, Regulators uzskata par lietderīgu pieņemt starplēmumu un uzdot AS „Augstsprieguma tīkls” veikt tarifu projekta pārrēķinu:
 - 5.1. tarifu projektā samazināt ar tarifu ieņēmumiem sedzamās zudumu un tehnoloģiskā patēriņa izmaksas par 2014.gadā gūtajiem papildu ieņēmumiem;
 - 5.2. pārrēķināt tarifu projektā iekļauto nolietojumu un kapitāla atdevi atbilstoši RAB vērtībai uz 2014.gada 31.decembri;
 - 5.3. atbilstoši ar tarifu sedzamo izmaksu izmaiņām pārrēķināt uz tarifu projekta attiecināmo peļņu un iepriekšējo gadu izmaksu korekcijas apjomu iekļaut peļņas pozīcijā;
 - 5.4. pārrēķināt korekciju par negūtajiem ieņēmumiem no 2015.gada janvāra līdz aprīlim.
6. Ņemot vērā ar Regulatora 2015.gada 10.marta vēstuli Nr.1.-2.83/540 AS „Augstsprieguma tīkls” pieprasīto tarifu projekta izvērtēšanai nepieciešamo papildu informāciju, AS „Augstsprieguma tīkls”, sagatavojot tarifu projekta pārrēķinu, papildus šajā lēmumā

noteiktajam ir jāprecizē tarifu projekts par tām tarifu projekta izmaksu pozīcijām, par kurām AS „Augstsprieguma tīkls” nevar iesniegt minētajā vēstulē pieprasīto pamatojošo informāciju. Ja tarifu projektā prognozētās izmaksas netiek pamatotas, tad tās ir jāizslēdz no tarifu projekta aprēķina, ievērojot Likuma 20.pantā un Metodikas 3.punktā noteikto pamatprincipu par tarifu izmaksu pamatotību.

7. Lai AS „Augstsprieguma tīkls” nodrošinātu iespēju pārrēķināt tarifu projektu saprātīgā termiņā un ievērojot samērīguma principu, Regulators secina, ka pārrēķinātā tarifu projekta iesniegšanas termiņš nosakāms līdz 2015.gada 7.aprīlim. Atbilstoši Likuma 19.panta trīspadsmitajai daļai Regulators turpinās izvērtēt tarifu projektu pēc tarifu projekta pārrēķina saņemšanas.
8. Regulators, izvērtējot 2015.gada 12.marta padomes sēdē AS „Augstsprieguma tīkls” pilnvaroto pārstāvju pausto viedokli, secina, ka tarifu projekta pārrēķins veicams tā, lai nodrošinātu lietotāju veikto maksājumu atbilstību faktiskajām pakalpojumu sniegšanas izmaksām.

Ievērojot visu iepriekš minēto, saskaņā ar Regulatora 2015.gada 26.februārā lēmuma Nr.1/6 „Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” 3., 7., 7.1., 7.2, un 87. punktu, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 1.panta trešās daļas 3.punktu, 5., 7., 13., 14.¹, 59.pantu, likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 5.pantu, 9.panta pirmās daļas 1.punktu un otro daļu, 10.panta pirmo daļu, 19.panta pirmo daļu, otro daļu, otro prim daļu, trīspadsmito daļu, 20.pantu un Elektroenerģijas tirgus likuma 8.panta sesto daļu,

padome nolemj:

uzdot AS „Augstsprieguma tīkls” veikt tarifu projekta pārrēķinu, ņemot vērā šā lēmuma konstatējumu un secinājumu daļā noteikto, un iesniegt pārrēķināto tarifu projektu līdz 2015.gada 7.aprīlim.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Priekšsēdētājs

V.Lokenbahs

Kadiķis 67097276